Den skotske Kvinde paa Tjele.

Livsskildring fra Reformationstiden

af

H. F. Ewald.

Fjerde Bog.

(Fortsat.)

De gik nu ind ad Yderporten. Da Thøger saa denne Samling af stolte og ærværdige Bygninger, som vidnede om Cistercienserordenens fordums Storhed og Magt, kunde han ikke værge sig mod en Følelse af Ærefrygt og Beundring. Han mindedes i dette Øjeblik, hvad man ellers mente det var hans Pligt at glemme, nemlig Munkevæsenets Indflydelse og store Fortjenester i Fortiden, da Munkene midt iblandt halvhedenske Folkefærd holdt Kristi Kors oprejst og værnede om det; da Gudsfrygt, Tro, Selvfornægtelse og rene Sæder helligede Klosterlivet; da under barbariske Samfundstilstande al aandelig Stræben kun trivedes bag Klostermurene, og en angrende Synder ene der fandt Tilflugt og Fred.

„Disse stolte Huse", mumlede han hen for sig, „minde om, hvad Cistercienserne have været, mens alt andet længe har vidnet, at de ikke ere det mere."

Men det var netop dette, mente Thøger, som den Broder og Ven, han nu vilde gæste, havde saa ondt ved at fatte. Med Tanken hæftet paa Fortidens Storhed og Cistercienserordenens svundne, verdenshistoriske Vigtighed, og idet Broder Ambrosius færdedes bag de Mure, hvor hensarne Brødre, ligesom han selv, med Ære havde baaret den hvidgraa Kutte og arbejdet og stridt med aandelige Vaaben for Kristi Sag, blev han blind for den dalevende Slægts store Brøst og vilde ikke se, at Aanden var vegen fra Klostersamfundene, og at de havde overlevet sig selv.

Portbroderen indlod Thøger og Margaret uden Indvending, da Margarets Aasyn var ham vel kendt fra forhen, og han ikke var uvidende om den store Deltagelse, den værdige Broder Ambrosius nærede for hende. Ogsaa mindedes han den unge Jomfrus milde og huldfalige Væsen og den Deltagelse og kristelige Barmhjertighed, hun altid havde vist gamle, syge og fattige, mens hun opholdt sig i Vissing. Den godhjertede gamle Munk modtog hende derfor med en Velsignelse og lykønskede hende til hendes Helbredelse af den svære Sygdom. Margaret nævnede sin Ledsager som en nær Frænde af sig og bad den gamle føre dem til Broder Ambrosius, da de ønskede at tale med ham i et vigtigt Anliggende og helst uden Vidner, ligesom det vilde være hende kært, om hendes Besøg gik for sig, uden at nogen hørte om det.

„Nu", svarede den føjelige gamle, „jeg ser intet ondt i at opfylde eders Ønske, og I har da valgt Tiden vel; thi hans Naade og alle Brødrene ere i Refektoriet og nyde deres Unden.*) Broder Ambrosius har, Gud bedre, været ilde tilpas og har ikke forladt sin Celle, siden den onde Tidende om den ny Kirkestift kom til os. Ak ja, Gud se i Naade til os stakkels Klosterbrødre i disse Trængselstider! Gaa I kun ned ad Cellegangen, kære lille Jomfru. I tænder Vejen, og I vil finde den ærværdige Broder oven Senge. Han er mere nedbøjet og sønderknust i Aanden end legemlig syg."

Margaret takkede den venlige gamle og gik efterfulgt af Thøger hurtig ned ad Cellegangen; men allerede da de nærmede sig Døren til Ambrosius' Celle, lød Toner af gudelig Sang dem i Møde, og da de standsede uden for Døren, stønnede de, at det var Ambrosius selv, der lod sin Røst høre. De tøvede da for ikke at forstyrre ham i hans Andagt og lyttede rørte til de dybe Toner, som højtidelig lød ud til dem. De kunde tydelig høre og opfatte Ordene. Det var Bernhard af Clairveaux's dengang allerede fem Hundrede Aar gamle Passionspsalme, som Broder Ambrosius sang saa inderlig, som kun den synger, der uden Vidner hæver sin Sjæl i Andagt til Gud. Margaret foldede uden at vide det sine Hænder og fulgte, brændende i Aanden, sin fromme gamle Ven paa hans Vandring op ad Bønnens Himmelstige:

Salve mundi salature,	Qvid sum tibi responsurus,
salve, salve, Jesu care.	aetu vilis, corde durus?
Cruci tuæ me aptari,	Qvid rependam amatori,
vellem, tibi me æqvari,	qvi elegit pro me mori,
da mihi tui copiam!	ne dupla morte morerer?
Dulcis Jesu, pie Deus!	Salve, latus Salvatoris,
ad te clamo, licet reus,	in qvo latet mel dulcoris,
præbe mihi te benignum,	in qvo patet vis amoris,
ne repellas me indignum	ex qvo scatet fons cruoris,
de tuis sanctis pedibus!	qvi corda lavat sordida!

Cum me jubes emigrare,
Jesu care! tunc appare,
o amator amplectende,
temet ipsum tunc ostenda
in cruce salutiferal*)

Hil dig, hil dig, Jesus kære!	Uden Værd og haard af Hjerte,
dig ske Pris og Tak og Ære!	fuld af Synd og Nag og Smerte,
Verdens Frelser, du mig lære	hvormed mon jeg dig betaler,
mandelig dit Kors at bære,	du, som kun ved bitre Kvaler
at jeg dig kan vorde lig!	friede mig fra tvefold Død!
Gode Gud, til dig jeg raaber,	Hil dig, Jesus! Fra dit milde
Frelsermand, paa dig jeg haaber,	Hjerte, Kærlighedens Kilde,
mig uværdige du høre,	vælder ud den hellig rene
lad min Bøn dit Hjerte røre,	Blodets Strøm, hvis Kraft alene
mens jeg ligger for din Fod!	tvætte kan mit Hjerte rent!

Slaar min Stund en Gang, den sidst:,
og mit Øje, det vil briste,
elskte Ven og Frelser kære,
o, da selv du hos mig være,
vis dig for mig paa dit Kors!

Da Salmen var sungen til Ende, og Sangen standsede, bankede Thøger paa Celledøren. Da der intet Svar paafulgte, aabnede han sagte Celledøren og saa Ambrosius sidde med Rosenkransen mellem de foldede Hænder, hensunken i Tanker eller fordybet i Bøn. Hans Aasyn var dybere furet, hans graa Haar var blevet hvidt. Det rystede Margaret at se disse Tegn paa Sjælslidelser og haarde indre Kampe. Saa ærefrygtindgydende var Synet af den fromme, nedbøjede Olding, at baade hun og Thøger standsede ved Døren. Da Ambrosius blev vaer, hvem han havde for sig, rejste han sig brat, to røde Pletter viste sig paa hans blege, indfaldne Kinder, og hans Øjne funklede, idet han uden at byde Margaret velkommen, ufravendt stirrede paa Thøger.

„Guds Fred!" sagde Thøger og traadte nærmere. „Vredes ikke over min Nærværelse. Jeg kommer kun som denne unge Jomfrus, min Frænke Margaret Mogensdatters Ledsager og har fulgt hende hid efter eget Ønske."

„Thøger!" sagde Ambrosius, idet han kun med Møje dæmpede sit Sindsoprør og sin Stemmes Skælven, „er du kommen at træde mig, den ydmygede, paa Nakken eller i den Hensigt at lokke mig til Frafald? Velkommen være du, hvis du vil trykke Tornekronen dybere i de stjungne Saar og øge Korsets Vægt; thi det er mig en Vinding at lide og vorde den Korsfæstede mere lig. Haanende og bitre Ord skulde være for mig som Kærtegn. Men er du kommen for at gøre mig til den samme Forrædder, du selv er, da spar din Møje og vend om!"

Han vebblev, og jo længere han talte, des vildere funklede hans Øjne og des stærkere lød hans Røst.

„O, ærværdige Fader!" udbrød endelig Margaret, idet hun ilede hen til ham og greb hans Haand. „Dæmp eders Vrede og tro min Forsikring, at vi komme med Fred og i en god og kærlig Hensigt."

Hendes søde Stemme lød mildt og beroligende, som Fuglesang ved en brusende Strøm; men hverken de milde Toner, de kærlige Ord eller hendes bedende Blik kunde dæmpe den Storm, der rasede i den gamles Sjæl.

„Margaret Mogensdatter!" sagde han med et bittert Smil, „hvortil disse gode Ord, der brænde mig paa Sjælen som Gløder? Sæt nu helst al Høvisthed til Side og lad Munden løbe over med det, dit Hjerte maa være fuldt af! Skæld mig helst for en gammel Daare eller for det, som værre er, jeg, som ved mine Raad og min Formaning førte dig til en Lastens Hule og bød dig laane Øre til en arg Skalk, et Mørkets og Fordærvelsens Barn, han, som er en Skamplet paa den hellige Kirke. Herrens Straf indhente ham og ramme ham, hvor han saa end fjæler sig, Guds Vredes Lyn knuse ham og nedstyrte ham i Helvedes Afgrund, en Djævel som han var i Menneskets Skikkelse!"

„Hold inde!" raabte Thøger, som saa den dødelige Bleghed paa Margarets Aasyn, „hold inde, hvis du ikke er ganske gaaet fra Vid og Samling! Vil du i usindig Harme og Bitterhed slaa med Rædsel og bortjage fra din Dør hende, som, nys opstanden fra en svær, dødelig Sygdom, har brugt sine første friske Kræfter for at ile til dig, trøste og hjælpe dig?"

Ambrosius sank ned paa sin Løjbænk og slog sig for sit Bryst.

„Guds hellige Moder!" bad han, idet han foldede sine Hænder med et sønderknust Blik. „Du se i Naade til mig, et ugudeligt Verdens Barn, jeg er!"

Derpaa rejste han sig brat, drog med feberagtig Iver Margaret hen til Løjbænken og bad Thøger ogsaa tage Sæde.

„Tilgiv mig min Ilsindethed", sagde han i stor Forvirring, „og den ugæstmilde Modtagelse! Ønster du en Læstedrik?" spurgte han Margaret. „I Sandhed", vebblev han uden at afvente Svar, „En Læstedrik vil gøre dig godt. Ogsaa du, Thøger, kan trænge til en Forfriskning."

Uagtet de begge bad ham om ikke at ulejlige sig, ilede han dog ud af Cellen og kom efter faa Minutters Forløb tilbage med et Krus Øl og en Træbakke med Bagværk. Han nødede baade Thøger og Margaret til at spise og drikke, og da de føjede ham deri, syntes han at føle sig roligere. Den indtraadte Tavshed blev snart trykkende for dem alle tre, hvorfor Thøger henvendte sig til Margaret og sagde:

„Lad nu uden Forhaling Broder Ambrosius vide, i hvad Ærinde du er kommen — eller er det dit Ønske, at jeg skal tale for dig?"

„O, ja!" svarede Margaret, „I have Tak, om I vil forklare den ærværdige Fader alt."

„Nu, Ambrosius!" tog Thøger til Orde, „du maa da vide, at dette fromme Barn, der elsker dig som en Fader og trods alt, hvad der er sket, fatter, at din Hensigt, om end i Vildfarelse, var god og from, nærer stor Ængstelse for dig. Nu er der kun levnet dig og dine Medbrødre Valget mellem tvende Kaar, at bøje eder for den ny Forandring eller at forlade Klosteret og drage ud i Verden."

„Det er haarde Kaar", faldt Ambrosius heftig ind, „og ubarmhjertig maa den Fyrste og hans Hjælpere være, som uden Sky saaledes bruger Magt og fætter os Sværdet for Brystet."

„Jeg indrømmer villig", svarede Thøger sagtmodig, „at paa de gamle falder dette Kongebud haardt, især da ikke I kunne se, hvad det dog er, et Guds Bud. Vor Konge, Herren signe ham og formere hans Vælde! har ikke paafundet den Forandring. Den kommer nødvendig nu, da det gamle er neberfældigt og har mistet sit Salt; den kommer med indre Magt som et frisk Skud af den gamle Rod. — Herren oplade dine Øjne, Broder Ambrosius, og lade dig med Tiden indrømme Sandheden!"

Ambrosius saa op med et lynende Blik, men da Margaret vendte sit Aasyn imod ham og saa ham kærligt ind i Øjet, udstødte han et Suk, greb sin Rosenkrans og mumlede sine Bønner, til han havde dæmpet sin Hidsighed.

„Dette maa siges", vebblev Thøger, „men jeg vil ikke nu trænge haardere ind paa dig, da jeg vel ved, at det ikke brøster dig paa Kundskab, og at Herren ved Aandens Magt og uden menneskeligt Middel kan føre dig til Sandhedens Erkendelse. Saa langt er det fra, at jeg mener mig at være stærk nok til at overvinde dig, og saa fast føler jeg mig vis paa, at Herren vil antage sig din Sjæl, den oprigtige, fromme og renlivede Mand du er, at jeg ikke vilde have givet dig en Formaning, havde du ikke selv fremkaldt den. Nu sig os kun det, vi ønske at erfare. Agter du at blive her i Klosteret og føje dig efter den ny Kirkestift, eller vil du udføre det Forsæt, som jeg hører, du en Gang har udtalt for Folmer Hansen, at bælte op om dig, forlade dit Fædreland og drage mod Syd?"

Margaret saa med et spændt Blik paa den gamle, hvis Aasyn fremdeles rødede, hvor haardt han maatte kæmpe mod sin stadig paa ny opbrusende Heftighed. Han tav nogle Øjeblikke og sagde saa, mens Rosenkransen gled mellem hans skælvende Hænder:

„Ligesom jeg har hørt dig med Taalmodighed, saa vil jeg og give dig mit Svar med Fred. Min Hu staar brændende til at gøre det, du sidst sagde. Jeg længes svarlig efter at ryste Støvet af mine Fødder og forlade dette ugudelige Land, i hvilket Gud lod mig fødes, men over hvilket nu Herrens Forbandelse hviler. Konge og Folk har sat sig op mod deres rette, aandelige Overhyrde, den hellige Fader i Rom, og udstrække nu frækt deres Hænder efter den hellige Kirke og vil frarane den dens lovlige Ejendom!"

Denne Begyndelse lød vel ikke meget fredelig, men Thøger tav og ventede taalmodig, til den gamle havde udtalt.

„Dog," vebblev han med et Suk, „jeg er gammel og skrøbelig; mit Mod synker, naar jeg tænker paa den lange Rejse. Tillige agter Abbed Peder og mine andre Medbrødre at blive her, og de have indstændig bedet og formanet mig at gøre ligesaa."

„Vel," sagde Thøger, „jeg mener som din Abbed og de andre; den Rejses Mødsommelighed gaar over dine Kræfter. Opgiv den og bliv — men ikke her i Klosteret! Min unge Frænke har et godt og kærligt Tilbud at gøre dig. Sig nu helst selv, Margaret, hvad det er!"

„Kun dette," sagde Margaret rødmende, og idet hun saa op med et usikkert Smil, „at Folmer Hansen med mig venlig forespørger, om I ikke, ærværdige Fader! skulde det under disse Trængsler blive eder en Pine at dvæle længer her i Klosteret, til Foraaret, naar Folmer og jeg have holdt Bryllup, vil drage til os og opslaa eders Bolig paa Kjellinghøl?"

Ambrosius saa studsende op, hans Blik formildedes, han greb Margarets Haand, trykkede den og sagde med bevæget Røst:

„Et godt og kærligt Tilbud, ja, ved min Helgen, det er det! Du og din Fæstemand have hjertens Tak! Dog have I ikke vel overvejet den Sag forud, min Datter! Nej, for Sanden, I vide ikke, hvad I gøre."

„Til fulde," svarede Margaret med fast Fortrøstning i Blik og Stemme; „først efter gentagen Overvejelse gøre vi eder dette Tilbud."

„Nej, nej!" udbrød den gamle heftig, idet han rejste sig og gik urolig op og ned i Cellen, mens han talte. „I have ikke forestillet eder Sagen ret. Din Fæstemand staar paa den anden Side og er en —"

„Sig kun Ordet ud," faldt Thøger ind, da Broder Ambrosius tøvede, „en Kætter! Snart vil' der i det ganske Land kun være, hvad du kalder saa!"

„Visselig," vebblev Ambrosius med Fasthed, „jeg kan ikke nævne kirkeligt Frafald ved noget andet Navn end som Kætteri. Det bedrøver mig dybt, min Datter, at ogsaa du staar paa den samme Side, som din trolovede, endog jeg efter alt, som stet er, fatter det og mindre laster dig derfor. Dog, da det nu er saaledes, hvad godt kan der da komme af vor Samværen? Kunne I taale den gamle Munk i eders Hus, han, som til sit sidste Aandedræt vil hænge ved det, I kalde papistisk Vildfarelse, men som er hans dyrebareste Klenodie, den Klippe, hvorpaa hans Tro og hele Tantesæt hviler? Ville I kunne taale at se kun dette," vebblev han og greb Rosenkransen, „mellem mine Hænder og vide, at jeg ærer og paakalder Guds Moder, hente I med alle de andre værdige og høje hellige have nedværdiget til tødelige Mennester og nu plat foragte?"

„Eders Overbevisning skal være os hellig," svarede Margaret med Varme, „og eders Kammer et sikkert Asyl, som ingen uden eders Ville skal træde ind i. Ærværdige Fader," vebblev hun rødmende, „vi ære Guds Moder og alle hellige Martyrer, dyrke vi dem end ikke som Guder; vi paakalde kun den trefoldige Gud selv."

Broder Ambrosius's smertelige Blik viste, med hvor stor Bedrøvelse han hørte den fordum for den katolske Kirkes Sag saa begejstrede Ungsøster med saa stor Fasthed udtale sin i hans Øjne kætterske Opfattelse.

„Hvad du der sagde," udbrød han pirrelig, „overtyder mig end mere om, at jeg bør blive, hvor jeg er. Ved Guds Moder!" udbrød han og saa sig om, „jeg vilde handle som en Daare, lod jeg mig lokke herfra. I dette snævre Rum har jeg levet, bedet og stridt nu snart i et halvt Sekulum; det er blevet som en Part af mig selv; her haaber jeg, om ikke længe at dø i Fred. Ja, Herre Jesus," sluttede han et Suk, „du løse snart op for din Tjener og kalde ham hjem til de himmelske Boliger!"

„Et fromt Ønske," sagde Thøger med Alvor, „som enhver god Kristen med dig nærer og ofte udtaler med Suk. Dog haaber jeg, at Gud Herren vil unde dig flere Leveaar, end du nu i din Sorg beder om. Saasom du for Tiden ikke ligger under af Sygdom eller har Døden nær for Øje, overvej da dine Kaar, som de virkelig ere. Du har opgivet det Forsæt at drage herfra og vil blive her. Vel! men da staar kun det andet Vilkaar tilbage, hvorom vi før talede. Du maa da bøje dig og underordne dig den ny Kirkestift. Evner du det?"

Den gamles Træk bleve endnu skarpere, og et bittert Smil krusede hans Læber.

„Mig synkes efter din Tale i Dag," vebblev Thøger, „at du ikke med frelst Samvittighed kan gøre det. Der bliver saa dog sluttelig ikke andet til Rest, end at du som en ærlig Mand maa gaa?"

„Et tredie gives dog!" udbrød Ambrosius med et harmfuldt Blik og rystende Stemme.

„Jeg forstaar!" svarede Thøger og saa den gamle fast ind i Øjet. „Dog, vredes nu ikke paa mig, din Barndomsven, fordi jeg taler frit! Dette tredie er en retsindig Mand, som dig, ganske uværdigt, især naar en god Udvej til at slippe herfra staar dig aaben. Hvad sætte nu de Prælater og Klosterbrødre sammen, og hvortil staar deres Hu? Til at blive i deres gode Klostre og nyde tødeligt Velvære som hidtil. De tinge med deres Samvittighed, paa Strømt bøje de sig og lege Lutherske, men i deres Hjerter fremture de i det papistiske Væsen. Tænkelig endogsaa tvært imod den Forpligtelse, som nu skal indgaas, synge de Messe i Smug, holde Begang for de døde, salve og smøre som forhen. Nu, da vil det Klosterlevnet for Eftertiden være en dobbelt Løgn, Gud Herren til yderligere Fortørnelse, godkendes den end af ham, I kalde den hellige Fader. Det er mit gode Ønske, at du skal holde dig ubevaret af slig Skalkhed! I Herrens Navn, evner du ikke at bryde med det gamle og blive en god lutherst Mand, saa gaa hellere herfra uden falsk Ed som en ærlig Papist!"

Broder Ambrosius havde flere Gange skiftet Farve under denne Tale, i hvilken Thøger lettede sig for det Sandhedsord, der, som han havde sagt til Margaret ude paa Højen, brændte ham paa Sjælen. Da Thøger tav, saa Ambrosius forvirret hen for sig og bevægede kun trampagtig Læberne, som om han ikke kunde faa Ordene frem. Omsider klaredes dog hans Blik, Begejstringens dybe Rødme farvede hans blege Aasyn, og han udbrød:

„Gud, Alsommægtigst! Du lade mig altid erkende Sandheden, lyder den end fra en Kætters Læber! Du har Ret," vebblev han og vendte sig mod Thøger, „og jeg takker dig, at du ikke staanede mig! Nu ser jeg den snævre Sti, ad hvilken jeg maa vandre! Nu skal ikke Kødeligheds Trælle rokke mit Forsæt, thi jeg har intet Valg. Jeg maa gribe Vandringsstaven og tiltræde den lange Rejse. Herren unde mig at ende min Pilegrimsfart og stue den hellige Stad, før jeg lukker mine Øjne. Men skulde mine Ben blive paa Vejen, vil jeg sige: Herre, din Villie ske!"

„O nej, kære, ærværdige Fader!" udbrød Margaret, ilede hen til ham og greb hans skælvende Haand mellem begge sine. „Misforstaa ikke saaledes Herrens Villie og lad dette usindige Forsæt fare! Kom til os, som ville modtage eder i Kærlighed ved vor Arne! Vi ville elske og ære eder som en Fader, indtil vi engang, om vi leve, som gode, tro Børn lukke eders Øjne."

„Gud signe dig for din Kærlighed," sagde Ambrosius mildt og lagde sin Haand paa hendes Hoved. „Han beskytte nu og altid dig og dine! Jeg skal indeslutte dig i mine Bønner, hvor jeg saa færdes paa Jorden i de Trængselsaar, jeg endnu har tilbage. Men vi maa stilles, og du vil takke mig for, at jeg blev fast og ikke tog mod dit gode Tilbud, som jeg dog af Hjertet paaskønner."

„Nu, Broder Ambrosius," sagde Thøger og traadte til, „du har Tid til Overvejelse. Vis Mand tænker, før han beslutter. Gud Herren har sendt dig en god Engel i denne Jomfrus Skikkelse. Vis hende da ikke saa brat af, men overvej det gode Tilbud, hun gør dig, trende Gange inden du forkaster det."

Broder Ambrosius rystede paa Hovedet, men hans Blik røbede dog nogen Usikkerhed og lod Margaret haabe, at han ikke var fuld saa fast i sin Beslutning, som han lod.

„Før til Vaaren," sagde hun, „kan I dog i intet Fald tænke paa den Vandring. Naar Tiden er der, sende vi Bud for at høre eders Beslutning."

Men Ambrosius blev ved sit, maatte han end, da de begge vebbleve at trænge ind paa ham, omsider love at tage Sagen under Overvejelse. Han tysfede Margaret til Afsted, gav Thøger Haanden, og dermed stiltes de.

Da Thøger og Margaret kom ud i Cellegangen, var der ikke mere saa ensomt og tyst. Der stod Klynger af Munke og Lægbrødre, som raabte i Munden paa hverandre, og Thøger hørte tydelig Ordene: Kætter og Bandstrop! Da han nærmede sig, tav de, men tilkastede ham vrede Blikke og fulgte efter ham, saa han, før han naaede Udgangen, var omringet af en stor Skare Klosterbrødre. Det var tydeligt nok, at han var kendt, ja, at Brødrene, allerede mens han var inde hos Broder Ambrosius, maatte være bleven underrettede om hans Nærværelse. Han tænkte, at Nysgerrigheden havde drevet dem til at lure ved Celledøren; men deri gjorde han dem dog Uret. Broder Ambrosius havde nemlig mødt Abbeden, da han gik efter Forfriskninger, og da hans foresatte undrede sig over, at han ikke lod en Lægbroder bringe Mad og Drikke, havde han frikket ham ud, og derved var det blevet kundbart, hvilken mærkelig Gæst Klosteret husede.

Abbeden kom nu til, og da han stod Aasyn til Aasyn med den frafaldne Korsbroder og Kirkens arge Fjende, optændtes han af Vrede.

„Jeg vilde ikke trænke den værdige Broder Ambrosius ved at trænge ind i hans Celle," sagde han og stillede sig mellem Thøger og Udgangen; „men en slet Vogter vilde jeg være af denne Helligdom, som er mig betroet, lod jeg Kættere uhindrede løbe her ind og ud. Jeg har ogsaa tildelt Broder Julian en Irettesættelse, fordi han indlader fremmede uden at indhente min Tilladelse. Sig mig nu fluks — hvad er Hensigten med eders Besøg og hvis Ærinde gaar I?"

„Jomfru Margarete Mogensdatter Løvenbalk, som her staar, maa sikkert være kendt af eder," svarede Thøger rolig. „Hun og ikke jeg ønskede Broder Ambrosius i Tale; men jeg ledsagede hende hid, hvorom hun bad mig, da jeg er hendes Frænde. Vær vis paa, at jeg ikke kom af Lyst, ikke heller af Nysgerrighed, og vil I lytte til et vist Raad, lad mig nu fare med Fred!"

„Ej!" udbrød Abbed Peder, mens Munkene stimlede til og sluttede Kreds om dem, „dette lyder saare ligt en Trusel. I Viborrig kan I maaske være en mægtig Mand, Thøger Løvenbalk, men ikke her paa *cara insula*. Endnu er dette Kloster med alt dets Omraade underlagt min Myndighed, og det staar til mig at afgøre, om I uhindret tør gaa herfra, eller I muligvis faar dvæle her længer, end I ønsker."

„Til Karceret med ham!" raabte Munkene vildt, og nogle af dem truede ad Thøger med knyttet Haand. Margaret blegnede og greb forfærdet hans Arm.

„Abbed Peder", sagde Thøger, saa snart han kunde blive hørt, „er dette Vulder opstaaet paa eders Befaling? Undser I eder ikke ved at hidse det ganske Klosters Befolkning paa mig og denne unge Jomfru, hvem I indjager dødelig Skræk?"

„En bortløben Ungsøster," svarede Abbeden barsk, „maa ikke vente at blive modtagen med Ære af Klosterbrødre. Hun har udvist stor Frækhed ved at vove sig hid, og hun, saa lidt som I, undsaa sig ikke ved at liste sig herind uden mit Vidende og min Villie.

„Man skulde ved at høre eder tænke," sagde Thøger med vredeblussende Aasyn, „at vi havde sneget os herind ad en Bagdør og ikke, at vi, som stet er, villig bleve indladte af den værdige Portbroder. Er han end Cistercienserbroder, modtog han dog min unge Frænke med al Ære, ganske som hendes Fromhed, Dyd og uplettede Rygte gør hende værdig til."

„Til Karceret med den Kætterske!" raabte Munkene i Kor, „til Karceret med dem begge!"

„I kom herhid for at udspejde os!" sagde Abbeden, da Raabet var standset, „og siden aflægge Beretning for eders kætterske Konge og hans onde Raadgivere. Deraf bliver der intet. Vi agte nu at forsikre os eders Person, alle andre til Skræk og Advarsel, om nogen skulde forsøge at efterligne eders Eksempel."

(Fortsættes.)

*) Hil dig, hil dig, Jesus kære! dig ske Pris og Tak og Ære! Verdens Frelser, du mig lære mandelig dit Kors at bære, at jeg dig kan vorde lig! Gode Gud, til dig jeg raaber, Frelsermand, paa dig jeg haaber, mig uværdige du høre, lad min Bøn dit Hjerte røre, mens jeg ligger for din Fod! Slaar min Stund en Gang, den sidst:, og mit Øje, det vil briste, elskte Ven og Frelser kære, o, da selv du hos mig være, vis dig for mig paa dit Kors! Uden Værd og haard af Hjerte, fuld af Synd og Nag og Smerte, hvormed mon jeg dig betaler, du, som kun ved bitre Kvaler friede mig fra tvefold Død! Hil dig, Jesus! Fra dit milde Hjerte, Kærlighedens Kilde, vælder ud den hellig rene Blodets Strøm, hvis Kraft alene tvætte kan mit Hjerte rent!

*) Middagsmaaltid.